

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 3/4 december 2022. Tweede zondag van de Advent¹

In de woestijn zijn wij vandaag, geestelijk gezien in elk geval. Wij zijn onder het gehoor van Johannes de Doper, de strenge profeet.

“Johannes nu droeg een kleed van kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen.”

Zo staat Sint Jan in onze basiliek. Misschien hebben wij wel het grootste en meest indrukwekkende beeld van de Doper in ons godshuis.

Vandaag is de zondag van Sint Jan in deze advent. Hij predikte in de woestijn, niet in de stad, bij de tempel of op straat, maar hij zoekt de afzondering. Hij weet veel gelovigen daarheen te lokken. In die leegte, waar alles weer opnieuw kan worden opgebouwd.

In zijn visie moest het geloof, de godsdienst weer helemaal opnieuw beginnen. De Doper sluit hier aan bij de profeet Jesaja, in wie hij zich herkent.

Jesaja zegt vandaag, in dichterlijke taal (wel wat passend in deze tijd waarin wij ons buigen over rijmen en gedichten): “In die dagen zal een twijg ontspruiten aan de stronk van Isai, een scheut aan zijn wortels zal vruchten dragen.”

Hoe komt hij op deze beeldspraak?

In de tijd van Jesaja was er maar weinig over van de geloofsgemeenschap. In zijn tijd werd de samenleving van Israël nagenoeg gestript van alle uiterlijke

¹ Jesaja 11, 1-10; Romeinenbrief 15, 4-9; Matteüs 3, 1-12

tekenen van het geloof. De tempel werd vernield en bleef evenals de stad verwaarloosd achter. Een groot deel van het volk moest de ballingschap in.

Deze week vergaderde de priesterraad van ons bisdom. Wanneer de bisschop noodgedwongen voornemens is een kerk aan de eredienst te onttrekken, te laten sluiten, moet hij volgens het kerkelijk recht eerst de priesterraad horen. In elke vergadering zijn er wel enkele kerken die hij aan zijn raad voordraagt om de sluiten. Omdat de gemeenschap te klein en hulpbehoevend is geworden. Meestal is het met bloedend hart dat ik instem. Weer een tempel, een kerk gesloten. Ook deze maand werden er weer enkele prijsgegeven. Zo gaat het al jaren lang, vergadering na vergadering. Wat blijft er over?

Een stronk, zegt de profeet Jesaja.

U kent dat wel. Een rest van een ooit rijk-bebladerde boom. Je denkt: daar zit geen leven meer in. Zullen we hem maar niet uitgraven?

Nee. de kale stronk blijft staan. Diep verborgen, bijna aan het oog onttrokken, schuilt er nog leven in.

Zo is het met het geloof van onze dagen. Wij hebben de rijke bloei achter ons moeten laten. Wij kunnen dat beter maar onder ogen zien. Laten we niemand de schuld daarvan geven. Dat levert niets op, en zal integendeel de goede energie die er wél is, verspillen. Dat rijke roomse leven hebben wij verloren, ook al is er in ons Laren nog wel het een en ander van te zien en te beleven, God zij dank.

De stronk van de ooit krachtige boom moeten wij koesteren. Wij hoeven die niet te laten uitgraven. Of anders gezegd: wij mogen de hoop bewaren en koesteren en ons niet laten ontnemen door welke ontmoedigende berichten ook.

Wij zijn die stronk. Diep in ons is een rest geloof, hoop en liefde.

Paulus schrijft aan de christenen van zijn dagen in Rome, toen een kleine, kwetsbare kerk zoals wij nu ook weer zijn, maar enkele procenten van de bevolking was toen christen, gedoopt.

Leef in hoop, schrijft Paulus, leef in hoop door de Schrift te lezen en te overwegen; de woorden van Johannes, Jezus, de profeten te lezen en tot je door te laten dringen.

Daarin vind je volharding en vertroosting.

Zo kun je ondanks alle uiterlijke verliezen *in hoop* leven.

Wij zijn in deze tijd als die stronk.

Als wij uit geloof, hoop en liefde leven dan kunnen we erop vertrouwen dat er weer een twijg, een nieuw groen takje zal ontspruiten, dan zal de boom van het geloof en van het leven weer tot nieuwe bloei komen.

In deze advent vraagt Johannes - in de geestelijke woestijn waarin wij in deze tijd leven - weer tot bekering te komen; de geest af te smeken van wijsheid en verstand, de geest van raad en heldenmoed, de geest van liefde en vreze/ontzag voor de Heer; niet te oordelen, niet mee te gaan met geruchten.

Moge die nieuwe geloofs-energie ons gegeven worden.
Het hoeft niet meteen om grote cijfers te gaan en stoere statistieken.

Het hoeft voorlopig maar een twijgje te zijn, een beetje nieuwe groeikracht.
Die moge ons op voorspraak van Sint Jan gegeven worden. Amen.